

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

131

Előfizetési ár:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes száma ára: 15 krajczár.
Előfizethető csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmat.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
A lap szemléli részére s a nyilatkozatra vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: három hasábos petítor 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszkalizálódnak.
Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

Nyitólár garmond sor: 20 kr.

Felhívás előfizetésre!

B.-Gyarmat, jan. 2-án.

Lapunk — a „Nógrádi Lapok és Honti Hirdető” 1892. évi január elsején a huszadik évfolyamba lépett.

Előttünk már alig van öt oly régi politikai vidéki helyi lap, mely magasabb korral állhatna elő. Ez a hosszú pályafutás eléggé igazolja, hogy közérdekű lapunknak létjogosultsága van.

Valamint eddig, úgy a jövőre is elkövetünk minden lehetőt, hogy a megyei ügyekről s minden közérdekű dologról olvasó közönségünk megbízható értesülést nyerjen.

Mint eddig, úgy ezután is foglalkozni fogunk mindazon politikai és közgazdasági kérdésekkel, melyek vármegyénk anyagi érdekeit érintik s emellett felölleljük még Hontvármegye ügyeit is, melyek minthoz közelebből érdekelnek. Kijelentjük egyszersmind, hogy lapunk szívesen enged tért bármely vélemény nyilvánítnak, ha az megfelel annak a mértéknek s hangja annak a komolyságnak, melyet ily kérdések vitatása megkíván.

Tárca rovatomunk mint eddig, úgy ezentúl is érdekes cikkeket hozand; szóval oda fogunk működni, hogy huszadik évében lévő lapunk a közönség igényeit kielégítse.

Bizalommal fordulunk tehát vármegyénk közönségéhez s felkérjük, hogy lapunkat pártfogolni sziveskedjék. Felkérjük végre azon előfizetőinket, kik a lapunkért járó díjjal hátrálékban vannak, sziveskedjenek azokat bekelteni.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám — frt 15 kr.

Az előfizetési pénzek legelőszörűben postautalványon kizárólag a kiadóhivatalba (B.-Gyarmatra) intézendők.

Kék László,
kiadó s lapfőlapjados.

Horedth Danó,
felelős szerkesztő.

Losonc-Tugár megszűnt létezni; ismét egy községgel kevesebbje van vármegyénknek, de annál nagyobb várost nyert a vármegye Losoncczal, mely Losonc-Tugárral és a közeli pusztákkal megismosodra, hathatósabban teljesítheti városi missióját.

Valamint nyílt ellenségei voltunk, vagyunk és leszünk valamely meglévő intézmény és historiai jog megrontására irányzott törekvéseknek; ép oly barátjai vagyunk az egészséges és jogos alapon nyugró fejlődésnek. Ép ezért melegen és őszinte örömmel üdvözlünk azon tényt, mely december hó 29-én befejezetté lön, hogy Losonc városa egyesült Losonc-Tugárral, s a közeli pusztákkal.

Ezen transzaksióval Losonc városának lakossága tetemesen növekedett, mert eltekintve a 745 lélekszámra tett katonaságtól, Losonc 5683, Losonc-Tugár 1580, és L.-Kisfalva 180 lélekből áll. Az új Losonc tehát összesen 7443 lakost számlál. (B.-Gyarmat lakossága, a katonai és fegyveres létszámból eltekintve: 7512.)

Egy 7443 lakosból álló rendezett-tanácsú város, melynek oly nagyszemű kultur intézményei vannak, mint Losoncnak, a felvidék oly hatalmas gőcpontjává fejlődhetik, mely nagy vidék lakító ere lesz.

Őszinte szívből kívánjuk, hogy ezen jóslatunk már rövid idő alatt beteljesedjék. Azok a századokra menő nagy áldozatok, melyeket a losoncai polgárság, a szép és jó ideák által áthatva, minden nehézség nélkül megszaraz, búsán meg fogják hozni az eredményeket.

Török Zoltán polgármestere oly akciókkal van összekötve, melyek Losonc város egykori monográfiájában méltó helyet foglalhatnak el. Igaz, hogy az ő akciói merészek és hogy a már nagy költségekkel megalkotott intézményeknek emberi gyarlóságok miatti elhanyagolása, vagy egréb nem remélt véletlenségeknél fogva sok és nagy veszedelmekbe ejthetnek Losonc város pénzügyeit; de a történelem mégis azt bizonyítja, hogy a merész

dolgok legtöbbszörre sikerülnek, sikerülnek különösen akkor, ha azok élén erős és kitartó jellemek állanak.

Midőn vármegyénk új Losonczát üdvözljük, egyszersmind azon hő kiváncsainknak is adunk kifejezést, hogy virágozzék és izmosodjék az új város úgy anyagi mint szellemi tekintetben: — töltsse be itt e felvidék, még jobban mint eddig, hazafias hivatását; megismosodra a maga erejével, ne legyen soha túrelmetlen más városok és azok ősi intézményei iránt, hanem a maga intézményeit fenntartva, azokat fejlessze és erősítse, hogy ezáltal nemcsak vármegyénk de az egész ország tisztelgett teljes mértékben kiérdemelhessen.

Éljen az új Losoncz!

A N.-V. Múzeum gyarapodása.

E lapok legutóbbi számban a t. szerkesztőség az új ér alkalomával ékes szózatban már üdvözölte a t. közönséget, reményre és türelemre buzdítva a hívőket. Éa is üdvözölöm az én közönségemet, a N.-V. Múzeum eddigi és ezutáni pártolót egyszersmind, kívánván, hogy adjon az ur Isten Nekik erőt, egészséget és maguk kívánta minden jót, úgy, hogy ezekkel megélvő, mint jó honfiak a multból a jövőnek is gondoskodva, a leélt 1891. év után a következő és következő években is lankadatlan, sőt folyvást növekvő buzgalommal fejlessenek ki a Múzeum szent ügye iránt. Mert hiszen mondom: elvész az a nemzet, mely magát tisztelgetnem nem tartja és annak ismeretéből öntudatot és erőt nem merit a jövőnek. Törekedjünk tehát arra, hogy intézünk folyvást növekedjék, erősödjék és végre hogy mind szellemi mind anyagi tekintetben ingathatlan alapokon jövője is biztosítsassék. Szikrából tűz, csöppből tenger támad, ne ajánljuk tehát illéreteinket és vezni indult ősi lomjainkat oda a N.-V. Múzeum hajlékába bekelteni, és buzdítani azokat is, kiknek honfiai érzékét a keleti közöny kérge kezdte beborítani.

Örömmel jelenthetem különben, hogy Múzeumunk is részesült karácsonyi ajándékokban, bizonygatván annak, hogy vannak még folyvást vármegyénk értelmiségiek, kiknek az élet komoly gondolai mellett is felcsillámlik a hazafiai érzés tüze. Ösztönözleg arra, hogy történelmi emlékeinket kezük ügyébe alkalmával mindenkori megemlékezzenek a vármegyei Múzeumról, mint olyanról,

TÁRCA.

Új-évkor,

Mennyi báj van im e dalban,
Költetett a hivatalban.

Jogerőre emelkedvén az új-évek napja,
Hálánimát zengedezzen, al-felperes ajka;
Új évszámú iktatást nyer bajos beadványa,
Ekes végzést bíró perült, emígyen reája:

Jelen kérvény kérelmének, helyt adni nem lehetett,
Folyamodó kérelmet elutasítani kellett;
Perrendtartás rendeli így, mert, mivel, hogy, mégis
Törvény beszél asztal mellől, megértve a szék is.

Hát a megye? Lefelé így: utasítom főbíró,
Intézkedjen 5 nap alatt, ne kiméljen távirót;
Végrehajtson, pénzt behajtson, nagy a szükség rája,
Rendelem mint következik, mert feygelmi várja.

Felfelé meg: látkozva kegyes rendelkezésre,
Van szerencsém jelenteni, tiszteletnek teljével,
Alázatos egy megjegyzést bátorokodván tenni,
Miszertint sok teendőntől nincs étvágyom semmi.

Elég ebből kóstolónak. Majd mások lesz, várjunk,
Itt az új-év, nagyon bíztak, sokban restaurálunk,
Javítgatsonk bajainkon, kedvencek elvünk régen,
Stylus ósdi csak maradjon, kezdjük fizetésen.

Don Miguel.

A tarka bokretából Palojtaitól.

Ferenc József király.

Nagy teher a korona s te e terhet hordva erősöböl.
Mint a hogy a pálmát elvise névessit a suly.

Erszébet királyasszony.

Ómagyar-és teuton vének végzetése deső hülyg.
Hogy magyar a haza most, érdemed ebben örök!

Hessé trónörökös.

Életet és koronát áldoztal, mert koronánál
N életnél drágább volt nekem a becsület,

Széchenyi István.

Megszerző Árpád a hazát, de nagy álmából te
Kástad fel, a adatai életet újra neki.

Kossuth Lajos.

„A haza nagy fia” vagy!... De hol e haza? Ellene létel
S hajb, hogy a nagy jelzőt itt se enyésztheted el.

Deák Ferencz.

Volt eszebb töléd a bátrabb, sikerebbe szerencsés.
Am millők közepeit senki nemes a igazabb.

Gróf Mikó Imre.

Erdély Széchenyije boldogtalan Mikó
Ki mint futó-csillag valál oly elműd;
Hol az utód, ki majd méltón nyomodba lép?
Oh hagyjuk azt, ily gyászit két országunk elég!

Dr. Eötvös József.

Költő, szónok, író, kultúránk fátylavívője,
Szép örökül maradt töléd e honra fiad.

Vörösmarty Mihály.

Magyar költők királya légy töléd üdvözölt,
Kinek neve e honban deső sárát jelölt;
Nem szült hozzád hasonló bárdot még Hunnia,
S ha már nem szül, ekkor sines oka pirulnia.

Kisfaludy Sándor.

Szerelme dalnokai Kisfaludy Sándor,
Mondhatja töléd a világ akárhányszor
Hogy te nem érdel fel veszeddel Petrarát,
Ugyan ki is bírod, hogy ő szűz Lillaánál
A kit te mint lébe léteennél imádtál,
Jobban szerette a sokgyermekű Laurát!

Gróf Teleki József.

Írtad a kort, melyben Hunyadok kormányja uralgott,
Erdélynek te valál ujkori Hunyadja.

As ellenségek feladata.

Ellenségek szép feladat jutt: róni a rosszat,
Ámde a jó ellen szállni sikra merény.

Verecs Pálné.

Fonkolt nemes lélek ibelti kebletet,
Mélto vagy rád, hogy felemed némedet.

Gróf Almásy Kálmánné.

Gyöngyös-Páztónak pártalan gyöngyszeme, grófnő,
Vajjon tested-e vagy léted a szebb a nemesebb?

Trefort Ágoston.

Magaddal hordozád jó Trefort a neved,
Nagyon erős volt e nemes a jelleméd.

Baross és a hátrálót óra.

Szélűbe hallani, hogy riad a hang: „Saxa loquuntur!”
Rólad nemesak a szót, tüz, viz is egyre beszél;
Es hogy e nagy műveket mind meggyűd, kedle az órá
Jösszéként intend, hogy ne szessen elő.

Egy politikai pesti napilap.

Jól szerkesztett kis lap, hanem igaztalan
Abban, hogy a megyét gyálázza unatlan;
Nem lehet valakit elemelni akkép,
Hogy be ne mocskoljuk drága becsületét!

Egy másik fővárosi politikai napi lap.

Hát bizony ea se rossz; a megvalóna másképen;
Csakhogy mindig szálkát lát a más szemében;
S a magában a gerendát sem látva
Vég és szűntelent!
Égég ügyesent!
A szépen kaarmányt őti, csapja, vágja.

Egy újabb lap a fővárosban.

A negyvenes évek daguerrottyjében
Jelét Nagy Károly a lövésnyert ekképen:
„Lofuttatás, lofutattás” — Aztán egy nagy semmi,
Terőlad ne lehet még mást a „nutes”-ba venni.

Csiky Gergely.

Római egyházának disse egykor, majd a hazának
Es lóvalmunkának volt java színe Csiky.

Parlamentti kormányforma.

Emléketben ez a kormányzás forma a legjobb;
Am a gyakorlatban vére a legvárosb.

A midőnép.

Kétségkívül bír a midőnép sok fesszel;
Fel is vitte dolgot, van penne, vagyona,
Hanem megverte őt tehetetlenségével;
Nagy kaparságának okért Jeshova
Különben, egy látszik, hogy jó magyar vérel
Vegyítve ea a faj szebb jövődöt ér el.

horv az enyészet és elkallódás elől mint legbiztos helyre kell, hogy a multak emlékei beküldessenek.

Veres Ernő ur Bereczellről kéziratos-tárlunkat egy igen nagy érdekű, eredeti emlék-okmányokkal gazdagította. Ez Rudolf királynak 1584. aug. 14-én függő pecsét alatt tett és hátyára irt újító ezimeres nemes levele, melyvel a nevezett király hadi érdemeiért a már kihalt Berký család őseit Berký Boldizsárt és Gáspárt adományozta meg, akiknek jogán örökösödött a Veres család mint egyik ivadék a pusztaberki birtokban is. Ezen armálissal együtt beadatott a ezimerkerő eredeti folyamódványa is, azonban már eger ragta, rongyolt állapotban. Az adományozó ur valóban követésre méltó példát mutatott ezen hazafias tetteivel.

Muzemünk érem-gyűjteménye valóban öröndetes lendületet nyer a folyvást adományozások által. Így Feleldi Ferencz ur a helybeli Takaréks és Hitelintézet igazgatója nyolcz darab érdekes érmét, ugymint L. Leopold királytól 1689. évi ezüst érméből 2 dbot, és Német, Dán, Schweiz, Oroszországi külföldi pénzeket adományozott tárlatunknak.

Lengyel Fülöp ur Tereskeről III. Zsigmond lengyel királynak 1589. évi ezüst garasát küldte be hazafias indulattal. Fogadják az adományozók elere is a társulat nevében is elismerő köszönetünket.

Jelezhetem azt is, hogy Weisz Salamon ur ígérete szerint Deák Ferencnek tulajdonosi igazolványával ellátott szivartárczáját, mint kegyeltes reliquiát kívánja Muzemünknek ajándékozni, a mit igen szívesen fogunk venni.

Horpács, december 31. 1891.

Nagy István.

Ormay Antal.

†. 1891. december 29.

Megilletődre fogadtuk a hirt, hogy Ormay Antal rétsági esperes-plebános, a Ferencz József-rend lovagkeresztjének, vármegyei bizottsági tag stb. hosszas szenvedés után jobblétre szenderült, s hűveinek és a vidék intelligenciájának nagy részével mellett, mult év december 31-én Rétságon öröknyugalomra tért.

Egyháznak hű szolgáját, lángoló lelkű igaz hazafit, a közközlés és közügyek terén páratlan tevékenységgel működő önzetlen férfút vesztettünk el benne.

Nyitra vármegyében Szarvason született 1821-ben; tanulmányait Váczon végezte, ugyanottan szenteltetett fel pappá is. Követlen a szabadságharc lezajlása után, az 1849. év végével jött Rétságra, ahol elhunytáig, megszabítás nélkül, híveinek gondos felügyeletére maradt.

„Megtenni azt, mit egy falusi pap, Istene, hazája és hívei javára megtehet” — volt jelszava; meg is valószínűtlen mindenben. Rendbekerítő papi javadalmának elődjét által elhanyagolt állapotú, főkegyháznak Tolmácsnak díszes temploma alatt épült, iskolát mintaszerűvé tette s tót ajtó rétsági híveiből nyelvre is magyarokat teremtett; szórál templomának és házszereiteneinek olfársán egyaránt áldozott. Nem elégedett meg, — mit legtöbb helyen sajnos tapasztalunk kell, — a korlátolt számú magyar nyelvű isteni tiszteltet, hanem Balás Ferencz főszolgabíró lelkes támogatásával, rétsági egyházból örökre kiközösítette saját anyanyelvét a tótot. És ime, a község lakossága legtöbbször már a tőzhely is csak magyar szót hallat. Szívesen és lelkiismeretesen teljesített a közügyek és közközlés terén minden megbízást, érdemei a legfelsőbb helyről is elismerve lőnek,

Törökország.

Nagybíró multadnak szomorú emléke Törökön. Ered-e, hogy boldog végtelenségre közel.

A szultán.

A padischah minden! S a nép? Ez semmi. — De van még Egy legfőbb hatalom: háremi hári kegye?

A szegény nép.

Félig meztelen nép ott a faluvégen. A kit a koldús is lenéz nagykevélen. Te egyedül vagy a valóság szalab. Kinek elég a rongy a szász kenyérdarab. Kinek nincsen semmi vágyad, s a kit nem ér Semmi vezedelem másoknál büszké. Te nem bánod akárhogy forog a világ. Neked boldogságot Kicsiny családod ad. S egy a vonódhoz nőt gyönyörű kis madár. Mely két világrészben vedel csicseregve jár. Ezt a boldogságot nem adod te másért. Akár az orosz czar világhuralmáért.

Honti epigrammák.

(Viszhangok Palotjainak)

1. Szellemi mestere vagy ha a „tarha bokréta” köznévk. Mellőz a kritikát, mint tere-Göthe stájk; Mert elfér egymással béken egy koszoruban Apponyi és Tisza ugy, mint az Irányi nevet!

2. Nem baj, hogy vagyomát elvert knyörájja kormánit Csófab, hogy ha ez őt még hivatalba tessz.

3. A szabadelvű, független vagy nemzeti pártvő Szójták, ha azok tettei nem magyarok!

4. Sok ártatlan vev tolyt a quillón alatt. De nem több-e szőf, hópító harszók miatt?

Hont monografusa halálakor.

Ehelt Hőke Lajos, zászló nem jelzi halálát! Tars-aszb emléke Hontrull műve lenzen.

a Ferencz József-rend lovagkeresztjének adományozása által. Országosan elismert szaktekintély volt a művészet terén, bár az utóbbi időben, megtámadt egészsége ezen szemvedélyet is bémította.

Kiváló egyéni tulajdonai, magasabb állás betöltésére is méltóvá tettek volna, de nem tudott megbarátkozni a gondlattal, hogy valjón meg kies fekvésű falujától „Bellehem”-jéül. Hol kúrkodott, meghalni is ott akart. Vágya teljesült, nyugodjek bekeben! N. M.

Az üzleti szellem fejlesztése.

Magyarország roppant nagyot haladt az utóbbi években az államgazdaság terén. Ha Wekerlének sikerülni fog a valutát rendezni és a frankpenzlatat behozni, az ország állami bevételei egy milliárd frankkal fognak szerepelni költségünkben. De a vidéken a haladás az államgazdasági haladáshoz viszonyítva, elenyészőleg esékly. A mi haladás a magángazdaság terén észlelhető, főrészen a fővárosba s többi részben néhány vidéki nagyobb városra esik, egyebekben ugyszólván stagnatív van közszerzési életünkben. Es ez nincs jól így. A helyzetet meg kell változtatni. Elvégre is a nemzet zöme e vidéken, a falvakban s azokban a kis városokban él, melyek a haladásnak csak nyomait is alig mutatják.

Hogy a főváros is néhány vidéki nagyobb város rohamosan emelkedik, az öröndetes jelenség. S nézetünk szerint a fejlődés ezután még sokkal nagyobb lehet e városokban, mert egy-egy nagy város oly előnyökkel bír a falvak és a kisebb városok felett, melyeket az életben majd csak ezután fogunk igazán észrevenni, de a melyekről fogalmat alkothatunk máris Budapest példáján, a hol előbb pusztá térségek, néhány év alatt palotásorokkal lettek megrakva és a palotásorokban minden egyes négy-szögölyi téren, évenként szárazra, sőt ezrekre menő jövedelmét csinálnak azok, a kiknek ama helyiségekben boltjuk, irodájuk vagy műhelyük van.

Hát milyen roppant nagy különbség van ezen állapot és az előbbeni parlag közt! Addig, míg az illető terület szántóföld, udvar vagy kert volt, a közszerzéséhez nem járt ugyszólván semmivel, most, hogy ott minden 8—10 négy-szögölyi boltban vagy műhelyben ezreket teremtenek a kereskedők, iparosok vagy más professzionatusok, e kereseményből az állam is megkapja a maga 10 százalékát minime, mert ennyi az iparosok direkt adója, de az állam indirekt módon is nagy részt magához vonja az egyes kereseményeknek. Es megtegyendő, hogy ama keresetből az alkalmazottaknak is jókora fizetés jut. Egy kereskedő például ezer forintnál többet fizet évenként egy-egy segédjének. A bankok hivatalkóinak, mérnök segédeknek stb. fizetési nem maradtak alább s minden iparos munkás is megkapja hetenkint a maga 10—15 frjtját, a mi egy ében 510—780 frtja rög. Már pedig egy-egy nagyobb üzletben sokakra meg az alkalmazottak száma s így ha átlag csak 10 embert veszünk is egy-egy üzletre, 5—7 ezer frt jut a kereseményből a segédeknek. Es az állam direkt és indirekt után mindezek keresetéből megint megkapja a maga részét. Itt tehát egy olyan gépezet működik, mely örökösén csinálja a pénzt az állam számára. Mig falubelen akkora területen, a mekkorát egy egész város elfoglal, az államnak gyakran annyi bevétele sincs évenként, a mennyit a városban egyetlen egy nagyobb üzlet a tulajdonos és alkalmazottjai által fizet.

Mi okozza ezt a roppant nagy különbséget? Az üzleti szellem. A hol ez feltámad, ott átalakul körülöttünk a világ. Szemléletünk meg végre az átalakulás. A kopár térséget előbb parcellizozzák. Aztán az egyes telkeket bekerítik, az utakat járható karba helyezik. Aztán megindul az építkezés s ha utunk egy év múlva megint arra a tájra vezet, már gyárkéményt látunk füstölögni s a lakházaknak egész sorával találkozunk ott, hol előbb csak homokbuczkák voltak. A főváros periferiáján több ponton láthatunk ilyen átalakulást. De miért ne láthatnánk a vidéken is? Nem kel hozzá más, csak üzleti szellem, — meg pénz, mondhatná egyik-másik olvasónk.

A pénz igen nagy dolog, de arra nézve hazánkban sok ferde-fogalom is uralkodik, meg. Az emberek azt hiszik, a hol pénz nincs, ott nem is lehet csinálni. Van azonban a pénznel még egy nagyobb hatalom: ez a hitel.

A hitel megszokozza a létező pénzt s felhasználni engedi azt több helyen egyszerre, de csak azon feltétellel alatt, hogy ott magát reprodukálja, s feltétellel nélkül csúf bukás következik be és a vállalkozás szédülésszerűen fájul. Hogy ilyesmi ne következzen be, ezt megint csak az üzleti szellem akadályozhatja meg. Az üzleti szellem olyan a gazdasági életben, mint a vilámozgás. Láthatatlan mint az istenség, de műveit észlelhatjuk. A mozgó erő az, mely ugyszólván a végtelenséggel határos. E mozgató erő hívja munkára az embereket s ad munkaeszközöket kezükbe, hogy üzleti helyiségeket csináljanak s aztán benépesíti azokat és ismét más munkaeszközöket ad a kezükbe, sőt gépeket állít rendelkezésükre, melylyel a csekély értékű anyagból, értékesebb javak készülnek. A pénz az üzleti szellem nélkül holt tőke, olyan mint az a zuhatag, melynek ereje kárba vész; de ha az üzleti szellem járul hozzá, a zuhatagnak minden löereje termelésre használtatik fel. Ha pénz üzleti szellemmel együtt van egyesek tulajdonában, azok hamar esodlatos módon meggazdagodnak. De ha külön áll a kettő, előbb szövetkezniök kell, hogy a holt erő élővé váljék és javakat teremtsen.

Magyarország most azon a fokon van, a mikor egyfelől a tőkegyűjtés és másfelől az üzleti szellemet feltételező ismeretek nagyobb mértékben elterjedni kezdenek. A hatvanas években leginkább idegen kalandorok idézték elő Magyarországon a vállalkozási mozgalmakat. Ok keressé ismeretek az országot a többre vállalkozók, mint ismereteik alapján megengedhető lett volna. Az ered-

mény az lett, hogy a hetvenes évek elején bekövetkezett a nagy krach, mely halomra döntötte alkotásait. A közönség, mely ezen kalandorok rendelkezésére bocsátotta pénzt s azt nagyrészen elvesztette, bizalmatlan lett minden vállalkozás iránt. Es így az üzleti szellem ugyszólván kihalt a nemzetből. Ideje, hogy most már legalább tájékozunk magunkat és megnézzük, hol mit lehet haszonnal csinálni. Mert az az örökös télenység és bizalmatlanság minden haladást éhetelenné tesz.

Tény, hogy hazánk külföldi iparterményekért meg mindig sok száz millió frttal adózik évenként a külföldnek s így maga helyett másokkal dolgoztat. A vállalkozási szellem felkeltése e helyzetet megváltoztatja. Hogy hol és mit kell csinálni, arra természetesen nem terjeszkedhetünk itt ki, mert ez egészen a helyi körülményektől függ. De általánosságban megjegyezhetjük azt, hogy mindenütt lehet valamit csinálni, csak helyes számítással kell a tervek elkészíteni. Es vannak egyes kiváló helyek, a melyek akár az által, hogy nagy mennyiségű olcsó erőt szolgáltatnak, akár az által, hogy a közlekedés, nyers anyag, felgyártmány, kézi-erő, fogyasztó közönség stb. tekintetében igen kedvező helyzetben vannak, ipari vállalkozásra kitűnően alkalmasak. Első sorban az ilyen helyeket kell a vállalkozási szellemnek felkeresni. A vállalatok természeté pedig megint csak a helyi viszonyoktól függ.

A gyermekekért.

Szomorú statisztikai adatokon alapuló tény, hogy a gyermekuevelést nálunk Magyarországon a legnagyobb hanyagság veszi körül.

A szegényebb nép a mindennapi kenyérgyűzdelemben megelégedik családjá apró tagjairól s ha dolgozik is, hogy azoknak kenyeret vigyen haza, de nem gondoskodik életük biztonságárol.

Valóságos gúnynyá törpd az anyai szeretet. A szegényebb sorsú szülők önmaguk lesznek gyermekök angyalcsinálói, mert az orvosi tudományban nem hisznek. Es ha azután elviszi a lát a gyereket, azt mondják: a doktor sem segíthetett volna rajta; az Isten maga akarta így. Ez az oka azután annak, hogy olyan végtelen lassan szaporodunk, a mit a többi népek szaporodásához hasonlítva, igazi néven pusztulásnak nevezhetünk.

Mi a magyar most? — kérlete keserűen a költő, mikor végtekinített a hazán. A másik dalnok elmondta, hogy: „pusztulunk, vesztünk, mint oldott kőre, hull szét nemzetünk!”

E pusztulás nem fikció; ez megdöbhentő valóság; mert a természet rendje szerint való szaporodás nálunk nincs meg.

Pedig mi olyan kevesen vagyunk! Igazán, végtelen nagyra kell becsülnünk önerünket, hogy eddig is megtudtuk maradni. De ez az önbecsülés ne tegyen bennünket elbizakodottakká. A jövő nagy fontossága a népekre és reánk nézve.

A jövő a gyermekek vállán nyugszik. A nemzet esemeteit kell megfontalmazni, megvédeni minden körülmények között. Mert azt tapasztaljuk, hogy a mi gyengességünk a gyermekek feltűnő pusztulásában rejlik.

A statisztika pontos adatokat szolgáltat a gyermekekhalandóságra nézve s ebben azt találjuk, hogy hazánk legnagyobb számmal áll a statisztikában a gyermekhalandozást illetőleg.

Ezer gyermek közül nálunk átlag négyszázhuszonegy elhal.

Tehát csak ötszázhetvenhat éri meg ifjkorát. Ez a megdöbhentő szám bennünk agasztó gondolatokat kelt!

A gyermekhalandóság oka egyedül abban rejlik, hogy a munkásosztályhoz tartozó szülők nem foglalkozhatnak gyermekeikkel elegendő módon s a gyermekek élete egy pillanatig sincs biztonságban.

A mult évi népszámlálás adataiból Nógrádvármegye is levonhatja a tanulságot; oly csekély nálunk is a növekedés perzentje, hogy a nagy gyermekhalandóság elhárítása égető kérdéssé vált már vármegyéinkben is.

Mi a védelem szempontjából szükségesnek veljük, hogy minden orvosi körben közzé legyen elközlítve, anyakönyvbe iktattassanak a gyermekek s ugy a szegény osztály gyermekei, mint a törvényeknek szoros hatósági felügyelet alatt tartassanak.

Továbbá az övodák felállítására vonatkozó törvényes rendelkezések haladéknélkül szétessenek.

Csak egy kis jó akara, csekély bugalom azok részéről, kik hivatala vannak a n. e. vezetésu s az otodiki felállítására által elvetett kis mag mindenütt terebélyes fává növi ki magát.

Vaszary Kólos hercegprimás a Balassa-Gyarmat város képviselőtestülete által hozzáintézett üdvözölő felirattal Pannónhalomról 1891. december 20-ki kelettel a főalldornagy színmesséjét minden szavával eláruló következő felaszt küldötte:

„A mélyen tisztelt városi képviselőtestületnek Balassa-Gyarmaton.

Mélyen tisztelt uraim!
Hozzám intözött szives üdvözletök, ha még oly kis helyről jött is, (mint mondani tetszett), szívemet a legbensőbb hála és rokonszenvre hangolta kedves városuk irányában; mert bármely város és falubeli s bármely távolságra eső híveimnek ügye egyenlő szent előttem, s rendkívül boldoggá tenne az a tudat, ha eltem fogytán elmondhatnám, hogy tölem telhetőleg valamennyiök óhaját kielégítettem s jogos érdekeiket előmozdítottam.

Szívből üdvözli mindnyájokat
szerező főispástoruk,
Vaszary Kólos s. k.

Ipolyság, decz. 27.

Tisztelt Szerkesztő úr!

A „Nógrádi Lapok” 51. számában Hontmegye közgyűléséről szóló újdonságban Nagy Sándor elvtársunkról azon téves hír közöltetett, mintha ő a közigazgatási bizottságba — hontmegyei ellenzék akaratára és szavazata ellenére választott volna be és ez miatt ő a pártból kilépetne a szabadelvű pártba szándékozik át lépni.

Mint hogy ezen téves hír ezáltalára úgy a hontmegyei ellenzéki párt elnöksége, mint Nagy Sándor t. barátom által megbízást nyertem, kérem szíveskedjek a hírből foglalt tévedés helyreállítására becses lapjában a következőket közölni:

Igaz az, hogy Nagy Sándort a hontmegyei ellenzék tagját a szabadelvű párt jelölte a közigazgatási bizottság egyik tagjául — amint hogy annak eddig is tagja volt — igaz az is, hogy az ellenzéki megyebizottsági tagok által benyújtott szavazó jegyeken az ő neve törölve volt, de nem való az, mintha ez szándékosan történt volna.

Az egészen egy kis tévedés volt az oka.

Az ellenzéki bizottsági tagok ugyanis a szabadelvű párt által osztogatott litografizott nevsort egyszerűen törölték és ugyanazon szavazatlapon ironál 5 más egyenre adták szavazatukat — azért, mert nem vették észre azt, hogy a litografizott szavazó lapon már egy ellenzéki jelölt — Nagy Sándor — neve is bent foglaltatik.

Ezen sajnós tévedésnek lett eredménye, hogy Nagy Sándor az ellenzéki szavazatok nélkül lett a közigazgatási bizottsághoz beválasztva.

Miről Nagy Sándor meggyőződve, mosolyogva nyugodott meg, azon a mai paktumos világban nem ritka sorban, hogy a kormányparti szavazatok útján, de mégis csak mint ellenzéki lett beválasztva abba a bizottságba.

Az pedig, hogy e miatt olvethet hűtlen legyen és át lépjen a szabadelvű pártba, — ezsebe sinensen,

1-ször mert elvett nem árulja, 2-or mert személyes hűsága sokkal kisebb elvűségénél és így marad a nemzetipártiak bü tagja.

Teljes tisztelettel

Dr. Rácz Imre,
a hontmegyei egyesült ellenzéki
párt jegyzője.

Tót lapokból.

A túrócz-szentmártoni „Národnie Noviny” is megemléskszik már az ez évi választásokról. Cikkeiből a legnagyobb körömbösség szól a választások eredménye iránt s kiolvasásból a cikkeszerint a tót nemzetiségiek a választásokban nem fognak aktív szerepre törekedni. A nevezett újság szerint a tót kerületekre vonatkozólag legobb volna, ha ez alkotmányos akció, Magyarország „áldása”, minél csendesebben vonulna át felettük, lehetőleg úgy, hogy azt senki észre se venné. A tót választónak csak akkor lehet érdekében beavatkozni a választás folyamába, mondja a cikkíró, ha a tótság esküdt ellensége óhajtana mandátumhoz jutni. Mert így felkiált, hogy érdeklődünk mi a választások iránt, ha körömbössé irántuk még azok is, akik érdekében van minden kigondolva?

Gr. Zichy József trencsényi főispán beiktatásáról ugyane lap levelezője szimpatikusan ír, a mi annál feltűnőbb, mert hasonló ünnepeket e lap rendszerint elhallgat. A levelező kiemeli a főispán tartalmás beszédét, mely a tótokra is jelentős, amennyiben az új főispán „nemcsak a karját csórtette a nemzetiségek ellen mint a többi felsőmagyarországi főispánok szoktak tenni”, hanem a nyelvi és vallási türelmességet és egyetértést is hangoztatta. A levelező szerint a főispán beszédét a közönség frenetikus lelkesedéssel fogadta.

Ugyane lapban egy tanító a tót tanító-irokat mint pedagógusokat arra kéri fel, hogy gyűljenek össze Túrócz-Szent-Mártonban Comenius 300 éves jubileumának megünneplésére és pedig ez évi márczius 22-én. A felhívó bátorításul kiemeli, hogy e jubileumot a magyar pedagógusok is készülnek megünnepleni s hogy azt megüli egész Európa. A felhívó a tót tanítókat köteleseggé teszi a megünneplést már csak azért is, mert Comenius — Morvaországban született tót ember volt!

Belföldi román-lapszemle. A nagy-szebeni „Tribuna” nemzeti érdekeket megtartásának szükségességéről vezetkezik. Indoklásában azt mondja, hogy az összes politikai pártok a legnagyobb tevékenységgel előkészítik a választásokat csupán a románok nem mozgalódnak, pedig nekik sem volna szabad továbbra is téttenségbe megmaradniuk, de folytatni a küzdelmet, a melynek eredményeként felemlíti: a) az európai sajtónak érdeklődését a román ügy iránt; b) a bukaresti román ifjuságnak emlékirat; és c) a román ligának megalakulását.

Ezen tevékenységgel szemben megemlíti Moosonyi Sándornak és Babesiu Vinczenek ellenfelekedését, a kik paralizálni akarták a román nemzeti pártnak üdvös működését. Mint hogy tehát ezen két aramatlót közt az ellentét mindinkább kidomborodott, annak ideje elérkezett, hogy az általános érdekeket kimondhassa verdetjét a követendő román politika felett, és ezért szükséges, hogy a pártnak értekezlete összehívassék.

Hírek és különfélek.

Eljegyzés. Tarnovszky Géza uradalmi intéző, mult decz. hó 27-én eljegyezte Tót-Prónai és Hlatniczai Prónay Péter nógrád-berecei nagybirtokos kedves és szeretetreméltó leányát, Jankát.

Kinevezés. Dekány Mihály, a rózsahgyi kir. törvényszék egyik aljegyzője a füleki kir. járásbíróshoz helyeztetett át aljegyzőnek.

Museum egyetli új tag. Örömmel jeleztek, hogy

feljövő muzeumunk új tagjaul legközelebb Hammer Nándor úr városunk fia, bpesti főgymnáziumi tanár s s. St. István társulat titkara is beiratkozott.

Losoncz r. t. város. Losoncz-Tugar és Losoncz-Kisfalva a hozzátartozó pusztákkal egyesült s most már egy várost képez. A képviselőtestület kégesztése a decz. hó 22-én megvett választások alkalmával történt meg, az alakuló képviselőtestület díszgyűlése pedig deczember 29-én volt. Ez alkalomból a város önmagát színt állított. A városnagyt, közt és számos magánpártoson a nemzeti színi trikolor lengott. Reggel 9 órákor a losoncz városi hízaros-egylet (saját zászlója alatt) kísérte mellett kivonulás tartatott Losoncz-Tugar községvárosba, hol a tugarai és Kisfalvi volt képviselőtestület Draskóczy Ede Losoncz város főjegyzője üdvözölte, mire Csönka Zsigmond losoncz-járási főszolgabíró válaszlott. Erre a két községi képviselőtestület a menetbe esatlakozott s kezességvételment az együttes felvonulás a losoncz városához. 10 órákor a Cassio nagyermeiben kezdetét vette a díszgyűlés. Csönka Zsigmond főszolgabíró üdvözli beszéde után Sotkovszky Janos alispánert kúdtörtéseg mezenestelt. Az alispán harásny elteletse közt a losoncz dalára himnusz-énekre vette kezdetét. Ezután az alispán lendületes szavakban esztelte a mai kögyűlés nagy horderejűségét. Isten áldását kéri az egyesített Losoncra s nagy többséget aratott beszédeiben eszteli annak hivatalát s az ilet megenyítja. Majd Török Zoltán, Losoncz város polgármestere előterjeszti az egyesülésre vonatkozó iratokat, mire a losoncz dalára nagy precizitással énekeltek egy ez alkalomra szerzett s nagy többséget aratott éneket. Majd Török Zoltán polgármester szonoki hevel előadott beszédeben körvonalakban eszteli Losoncz múltját. Elmondja, mint emelkedett föl e város romjairól a muszka dalások után; 1867-ben már 4000 lakosra volt, ma pedig már több mint 8000 lakosnak a száma. Majd jelzi az egyesülés előnyeit, felsorolja a feladatokat, mik e városra váruak, feltárva a város dicső múltját, s mindinkább felvirágzását és haladását s anna, nagy jövőjét hangoztatja. Végül jelenti, hogy az egyesülés folytán szükségesse vált választások szabályszerűen megejtettek. Draskóczy Ede főjegyző felolvasta a választási jegyzőkönyvet; a kiegészített képviselőtestület tagjainak névsorát, mire előlköl alispán a képviselőtestület megalakultnak jelenti ki. Kovács Ferencz indítványára elhatároztatott, hogy a mai ülés jegyzőkönyvébe Sotkovszky Janos alispán és Török Zoltán polgármester mai beszédei egész terjedelmükben, szószertint felvéstetnek. Végül az alispánnak megjelenéséért jegyzőkönyv közzététel szavaztatván. A dalára a Szerzet elnekelte, s ezután az ülés feloszlott. Délután két órákor a vidamban díszlakoma tartatott, melyen több mint kétszázan vettek részt. Az alispánon s több magyar notabilitáson kívül jelen volt gróf Gyurky Abraham országgyűlési képviselő is. A lakoma igen vidám hangulatban folyt le, s számos poharköszöntő tartatott.

A kir. járásbíróshoznál, mint általában minden bíróságnál, felettebb gyakori eset, hogy első haragukban panasra mennek oda a felek, mit aztán később, midőn lehült a verük, rendszerint megánnak. Főleg becsület sértési eseteknél fordul ez elő, amár esküvel eldöntendő bagatel ügyekben is sokszor előfordul, hogy a felek elrostelik apróságokért az Isteure hivatkozni és valamely jótékony célra juttandó összeg felajánlásával szívesen elállanak a pertől. Ezen tapasztalás indította városunk bíráját arra, hogy a helybeli kir. járásbíróshoz a hideg idők beálltával felkerje, miszerint a városi szegények számára szolgáló két gyűjtő-perselet helyezhessen el ily önkéntes adományok ezéjából hivatalaikban; s hogy nem rosszul számítot, kitűnik abból, mert alig pár héti idő múltán, decz. 24-én feinyittatván a perseyeket, a Zeke Kálmán kir. járásbíró úréban 7 frt 12 kr., a Kőrös M. László kir. aljbíró úréban pedig 7 frt adomány foglaltatott. Eppen jó volt ez összeg a szegények túntájára. Az előljáróság pedig lapuak után mond köszönetet a nemesen gondolkozó jobbúduakhoz többször fordulni kéri szavainkkal, miszerint ne elgődjének be azzal, hogy például az újvi útdíszletek megváltása ezúton egy vagy két forintot alárták; de késsék föl újból és újból önkéntes adományokkal az egyletek és hatóságok. Mily jól esnek elteni például azt, hogy a teli ávad alatt henteinket lehetne kiostani a szegények közt túntát. A jótékonyaság gyakorlására van száma a jelen idő, melyet ha kellőképp betöltnék, azután jobban fog esni a kindlközö mindenféle mulatság is.

Időjárásunk telire vált, karácsonykor még porzott, vasárnap (27-én) pedig az első hólyton szakadt, így hélfőn is; kedden azonban kiderült és fagyott; s ebfelt új szellirny meghozta a havazást, mely esőtörökön is tartott meg, úgy hogy immár mindenfelé sűrű hólepel borítja a földeket.

A legközelebbi országos vásár Balassa-Gyarmaton holnap és holnapután jan. 4 és 5-én fog megtartatni.

Olvásokhoz. A midőn az új alkalmú lapunkat t. olvasóinknak továbbra is szíves figyelmébe és nagybecsű támogatásába ajánljuk, tisztelettel kérjük

a jövő évi előzetési új melletti szíves beközlését. Együttel felkérjük azon t. előfizetőinket és községek előfizetőit, kik az elmúlt éveket is meg hátralekban vannak, hogy hátralekkaikat postaföldeltával kiadó hivatalunknak beközlent szíveskedjenek.

Újvi üdvözlet. Gr. Egenold Lajos főispán, az alispán a tisztikar nevében táviratig üdvözölte. A városmegey tisztikara az újvi reggelen szokásos tsztelezését most is megtette az alispánnal. A tisztikar szónoka Thahnyi Ferencz főjegyző ez alkalommal kifejezte azt is, hogy s tárcnyete oly intézmény, melynek 100 éves gyökereit nem lehet oly könnyen kivágni anélkül, hogy hebebe az alkotmány biztosítására meg erősebb intézmény ne alkottatnék. Beszede után az alispán, aki a beszéde megváltatán, minden politkai vonatkoztatások nélkül válaszlott, lelkesen megjelenezte. Ezután Thahnyi főjegyzőnel, majd Pongracz Árvázekei önképpel tsztelezt a tisztikar testülettel. B-Gyarmat város képviselő testületének újvi gratulációját a városbíró tolmácsolta több képviselő jelenlétében.

Az országgyűlés feloszlata. Mindket há, holnap, jan. 4-én tartja utolsó ülését. Jan. 5-én a király trónbeszéddel berekeszti az országgyűlést. A választások jan. 28-án kezdődnek és február 6-ig tartanak. Az új országgyűlést Ofelése február 18-án nyitja meg.

Dr. Kemény Ignác losoncz orvosát a m. kir. Curia hatis bizonyítvány kiállításának vádja alól felmentette.

Orsz. himnusz magyar templomban. Egy olvasók, írja a B. H., nevezetes leleplezését kösöl arról, hogy hogyan ünnepelelt a karácsonyot Nógrádvármegyében, a gacsfalusi r. k. templomban. Ebben a templomban a karácsonyi tsztelest az az kezdődött, hogy a kántor a parasztság nagy épülésére eljátszotta az orgonán az orsz. himnuszot, azután pedig valami tánczdarabnak is beállt szlav melódiát. A község plebánusa a koronás arany érdemkereszt viselője a magyarosítás terén szerzett érdemeikért, nem értjük felát, hogy kinek a befolyására csempeszték be a czári himnuszot a gacsfalusi templomba.

Gyászhír. Ebezyk Emil kir. tanácsos, Nógrádvármegye nyugalmazott kir. tanfelügyelője Budapesten 74 éves korában deczember 22-én jobblétre stenderült. Ebezyk Emil egykor Gömörvármegyének volt tanfelügyelője, s ottani megferhetlenségé miatt ide helyezték át; azonban itt alig 3 évig viselte e fontos hivatalát; több irányuló férfival örökös collidiónban élt. A közigazgatási bizottsági üléseken valóságos stichblatja volt, a törzskönyvek miatt örökösen persegálták és interpelláltak. Végre is 1880-ban nyugdíjba helyezték s követően utóba, a most már nyugdíjban lévő Komjáthy Anselm kir. tanácsos úr lett. Nyugodjék békében!

Halálozás. Stiller Samu, Stiller Jónás b-gyarmati kereskedő fia, elete 27-ik évében B-Gyarmaton elhunyt. — Ugyancsak B-Gyarmaton Hráskó Lajosné, ideráló kereskedő fiatal neje január 1-én reggel hirtelen elhunyt.

Nyilt-tér.

Nagybecsűlt vendégei és jóakaróinak boldog újévet kíván

Himmter Ede,
kávész és szállodás.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő.

52 darab JÓ SZIV

sorsjegy és

156 drb. értékesebb könyv

sorsoltatik ki évenként a „Budapest” humorisztikus mellék-lapjának, az „Uj-Budapest”-nek a talánymegfejtői között.

INGYEN

ad a kindohivatal minden egész éves előfizetőnek, ki 12 frtot egyszerre küld be, egy 207 oldal, 70 kép, aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest” nagy képes naptárt. Ezenkívül egy 3 színbén nyomtatott díszes falinaptárt.

Ingnyen ad minden fél éves előfizetőnek, ki 6 frtot egyszerre küld be, egy 207 oldal, 70 kép, aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest” nagy képes naptárt.

Ingnyen ad minden negyed éves előfizetőnek, ki 3 frtot egyszerre küld be, egy 160 oldal, 30 kép, aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest” kis képes naptárt.

Ily paratlan kedvezményekben részesíti t. olvasóit a

BUDAPEST

czimű

34.000 példányban

megjelenő képes politikai napilap,

mely immar XVI. évfolyamát futja, s mely évről-évre nagyobb elterjedésnek örvend. Ma már annyi példányban jelenik meg, hogy B. rotarizáció-gépen nyomják. A „Budapest” e szokatlan elterjedését egyszerű határozott nemzetiesség független irányúnak és kitűnő tudósításainak, másrészt pedig eredeti rajzok után készült képeinek köszönheti. A „Budapest”, — nem csinalva kétke-lacso politikát, mint az mainapság már nemcsak a kör-életben, de a hírlaprodalomban is szokásos, — nyiltan és kitartóan — a personális unió alapján, Magyarország teljes állami függetlenségére és önállóságára mellett küzd. S e törekvésében politikai köz-életünknek az orsz. függetlenség és 48-as pártnak számos kitűnősége támogatja, kikől ismétellen hozott már a „BUDAPEST” nagyérdemű közleményeket, s kiknek igé-

E rovásban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

retét bírja a szerkesztőség, hogy a lapot szellemileg továbbra is támogatni fogják.

De a „BUDAPEST” nyíltan bevallott politikai irányának szilárd és következetes megtartása mellett arra is kiváló gondot fordít, hogy olvasói úgy a hazai, mint a külföldi nevezetesebb eseményekről gyors és megbízható értesülést nyerjenek. E végből olyan levelezői kart szervezett, a minő egy lapnak sincs. Csak itt az országban 357 rendes levelezője van a „BUDAPEST”-nek. Emellett állandó tudósítokat tart Bécsben, Belgrádban, Bukarestben, Berlinben, Konstantinápolyban, Párisban, Pétervárott, Rómában, Szófiában, Zágrábban és New-Yorkban. Az illusztrációkra, — melyek legtöbbször napieseményekre vonatkoznak — különösen kiváló gondot fordít a „BUDAPEST”. A nevezetesebb eseményeket kiküldött rajzolóival helyszíni felvételek által eszközöli.

A szórakoztató olvasmányokra szintén nagy súlyt helyez a „BUDAPEST”. Tárca-rovata élénk és változatos; a mit eléggé igazol az is, hogy a közelmúltban irodalmunk majd mindvégig jelesse felkereste dolgozataival a „BUDAPEST”-et.

Regényeire hasonlóképp mindig kiváló gondot fordít a „BUDAPEST”; arra törekedve, hogy ne csak érdekfeszítők, hanem irodalmi színvonalon állók is legyenek.

Folyvást két regényt közöl egyszerre, sőt midőn közlendőinek anyaga megengedi három regényt is hoz.

Ezeket kívül „UJ-BUDAPEST” cím alatt, vasárnaponként humoristikus heti melléklet csatolják a főlaphoz egészen ingyen. E humoristikus melléklet kifigurazza a politikai és társadalmi élet ferdeségeit, hoz jóízű adomákat, tréfás megjegyzéseket; végül pedig minden héten egy-egy talányt közöl, a melynek megfejtői között újról kezdve hetenkint egy-egy „Jószív” sorajjegyet, továbbá értékes jutalomkönyveket sorsol ki. Ha még tudjuk, hogy a lap „Kis Gazda” rovata ugy-

a mezőgazdaságra, mint az iparügyekre kiváló gondot fordít, s a közgazdaságot, — a többi lapoktól eltérőleg — akként kezeli, hogy az bárki által könnyen megérthető, úgy bátran elmondhatjuk, hogy a „Budapest” — mely tényleg a legolcsóbb lap hazánkban — minden tekintetben alkalmas arra, hogy minden magyar család állandó látogatója, házi barátja legyen.

Előfizetési árak vidékre:
Egy évre — frt 12.— Negyedévre — frt 3.—
Fél évre — frt 6.— Egy hónapra — frt 1.—
Mutatványsszámmal bárkinek ingyen szolgál a „BUDAPEST” kiadóhivatala IV. ker., Sarkantyus-utca 3. sz. a.

4000—801. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.
A b-gyarmati kir. törvényszék mint tkvi hatóság közli, hogy Weisz Rozália b-gyarmati lakos Schönbörger József és a b-gyarmati takarékpénztár mint eszakihozott végrehajtóknak, Koszcsy Vitéz Mária végrehajtást szennvedő ületi 100 e. e. firtos tökéltetés és járuléki iranti végrehajtási ügyében a b-gyarmati kir. törvényszék területén lévő B-Gyarmaton fekvő következő ingatlanra az árverés elrendeltetett, ugyanis a b-gyarmati 56. tkvi I. 72. helyzati 49-ik nevezésű házból és belseiből egyaránt részben B. 1. sz. alatt Koszcsy Vitéz Mária nevére írt jutalekra a csatló albitonnyitvány szerinti 604 frtnyi kikültási árban, hogy ha Weisz Rozália az árverést meg nem tartaná az Schönbörger József jelölésű hitelező 197 frt 40 kr. a járulékaiknak vagy a b-gyarmati takarékpénztár képviselőinek kívánatára 2601 frt a járulékaiknak kielégítése végett megtartandó és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi január 11-ik napján d. e. 10 órákor a b-gyarmati kir. törvényszék telekkönyvi per-tárában megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikültási áron alul is eladatul fog.

Árverési szándékok tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat vagyis 60 frt 70 krt közpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 43-dik §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kikültött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX.

t.-cz. 170 §-a értelmében a bánátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszéri elismervényt átazolgaltatni. Kelt B-Gyarmati kir. törvényszék, mint tkvi hatóság, 1891. évi november hó 27-én.

Itt az alkalom csak rövid ideig.
Kapható még olcsó cipő, olcsó kalap, ing, gallér, esernyő, harisnya, nyakkendő.
SZOLLÁS JÓZSEFNÉL
Balassa-Gyarmaton.
(Városház épület.)

Tokaji-gyógyszer-Cognac.
Az első Tokaji Cognacgyárból Tokajban orvosi tekintélyektől megvizsgálva, főleg gyomor-bántalmak ellen felmulthatlannak találatott csak akkor valódi ha Tokaj város. czimerével van ellátva.
Kapható:
KANITZ ÖDÖN
„Magyar koronához” címzett gyógyszerárban
2-5
Balassa-Gyarmaton.

VALÓDI SZEPESSEGI
VÉD-JEGY
ECHT ZIPSER

Nevünk alatt mindenemű esekelyebb minőségű árúk lesznek forgalomba hozva.
Ezen a nagyrédemű közönséget károsító eljárás elkerülése czéljából, minden darab gyárainkban kiküldött árút fenti törvényesen beiktatott védjegyünkkel látjuk el, mi tehát csak oly árúkat ismerünk el saját készítményünknek,
valódi szepességinek,
melyek ezen védjeggyel bélyegre vannak. Csak tiszta lenfolyadékból készült vászon- és damaszkneműk kizárólag gyepen fehérítve a kárpátok alján, így azok jósságára és tartósságra felmulthatatlanok.
Valódi szepességű vászon és damaszkaruink kaphatók: kizárólag Balassa-Gyarmaton
HIMMLER BERTALAN,
divatárú kereskedésben.
3-12 **Wein Károly és társai MÉNEMÁRK.**

BARACZK LEKVÁR.

Baraczk lekvár.

Arany érem!

Kapható B-Gyarmaton a fűszerkereskedésekben 40—45 és 80—85 dokás üvegekben. Egy kilo 1 frt 20 kr.
Ezen kívül megrendelhető
FÖRDÖS DEZSŐ,
fűkönyvelőnél
B-Gyarmaton. (Népbank épület.)
4-10 Egy 5 kllós posta szállítvány bérmentve 6 frt.
BARACZK LEKVÁR.

RUMBOLD B.
czím- és czimer-festészeti, papírmásé művek, zászló és díszítési cikkek gyára.
Alapítvatott 1812.
Czím- és czimer-festészeti tárgyak, családi czimerek, kamarási táblák és családák
Beadatolása és műfésése, plasztikus papírpép-művek.
Választási zászlók és Jelvények.
Menyegzet-díszítmények (rosetták) és díszítési tárgyak, kőcsőn és elafási árban.
Díszítések ünnepélyekhez.
GYÁR: külső váczí-út 1722. IV., múzeum-körút 13.
5-10 Telefon: 907. Telefon: 52-09

2750/1891. tkvi sz.

Árverési hirdetményi.
A m. kir. kincstár képviselőiben Nógrádmegye tisztí ügyészség végrehajthatónak, Balás József nagy-gézi lakos végrehajtást szennvedett ületi végrehajtási ügyében a kérelmi követeztében a végrehajtási árverés 71 frt 72 $\frac{1}{2}$ kr. tökéltetés és ennek a kielégítésig járó 6 $\frac{1}{2}$ kamatát 4 frt 65 krt végrehajtási, már megállapított, valamint jelenlegi 9 frt 95 kr. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881 LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146 §. értelmében a b-gyarmati kir. törvényszék, a szécsényi kir. járásbírószág területén lévő Nagy-Gőcz község határában fekvő a nagy-gézi 74. sz. tkjében A. f. 1. soroz. alattira 4 frt a f. 2. soroz. alattira 10 frt, a f. 3. soroz. alattira 410 frt, a f. 4. soroz. alattira 18 frt, a f. 5. soroz. alattira 10 frt, az ugyanazon számú tkjében f. 1. soroz. alattira 42 frt, a f. 1. soroz. alatti szőlőre 54 frtban ezenel megállapított kikültási árban elrendeltetik.
Az árverés megtartására határidőül 1892. évi január hó 30-ik napjának délelőtt 10 órája Nagy-Gőcz község házához tázetik ki.
Árverési szándékok tartoznak az ingatlanok becsárának 5% közpénzben, vagy az 1881. LX. törv.-cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatti kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kikültött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszéri elismervényt átazolgaltatni.
Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerősége napjától számítandó 30 alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, a harmadik részletet pedig ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítva 6 $\frac{1}{2}$ os kamattal együtt az 1881. évi december hó 6-án 341151. M. szám alatt kelt rendeletben előirt módon a b-gyarmati kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.
A bánátpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni. Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltetelek a hivatalos árak alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál Szécsényben és Nagy-Gőcz község elöljáróságánál tekinthetők meg.
Kelt Szécsényben a kir. járásbírószág mint tkkönyvi hatóságnál 1891. évi novem. 13-án

Isten legnagyobb ajándéka az Egészség!
A köhögés, rekedtség és elnyálkásolás szomorú következményeiként csak egy szer ör meg teljes birtossággal:
Egger díj jutalmazott mellpasztillát.
Számítlan balsárat tanáskodik erről es senki el ne mulassza lejejekorán ezek haszná-lását. Kapható 25 és 50 kros dobozokban
KANITZ ÖDÖN
„Magyar koronához” címzett gyógyszerárban
3-10 Balassa-Gyarmaton.

Valódi
BOROVICKA
a legjobb és legegészségesebb Itál.
A budapesti országos- és a losonezi gazdasági kiállítás alkalmával arany érmekkel kitüntetett legfonomabb valódi borovicska 5 literenként, vagy nagyobb mennyiségben kapható:
MANDL LÁSZLÓNÁL
Lónyabányán. (Nógrádvármegye.)
5 liter hordóskaival együtt 3 frt. Megrendelések pontosan és gyorsan teljesítenek.

A közelgő választások alkalmából a losonezi
zászló-gyár
mindenmagasági díszes választási zászlókat és jelvényeket a legolcsóbb gyári áron ajánl. A meglevő készlet a legmagasabb igényeket is kielégítheti.
Megrendelések KIRNER JÓZSEF kereskedelmi képviselőhöz Intézen-dők Losonezra.